

İSTANBUL İLİ BEYOĞLU İLÇE EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ NEZARETHANELERİ ZİYARETİ RAPORU

Rapor No:

2022/59

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulunun 12.10.2022 tarihli ve 2022/739 sayılı kararıyla oy birliği ile kabul edilmiştir.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	i
KISALTMALAR.....	ii
1. GİRİŞ.....	1
2. NEZARETHANELERDE YAPILAN TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER	2
2.1. Haliç Polis Merkezi Amirliği Nezarethanesi	3
2.2. Kasımpaşa Polis Merkezi Amirliği Nezarethanesi	6
2.3. Karaköy Polis Merkezi Amirliği Nezarethanesi	8
2.4. Taksim Şehit Haşim Usta Polis Merkezi Amirliği Nezarethanesi	10
2.5. İlçe Emniyet Müdürlüğü Çocuk Bürosu Amirliği Nezarethanesi	12
3. TAVSİYELER.....	13
3.1. İlçe Emniyet Müdürlüğüne Yönelik Ortak Tavsiyeler	13
3.2. Haliç Polis Merkezi Amirliğine Yönelik Tavsiyeler	14
3.3. Kasımpaşa Polis Merkezi Amirliğine Yönelik Tavsiyeler.....	14
3.4. Karaköy Polis Merkezi Amirliğine Yönelik Tavsiyeler.....	14
3.5. Taksim Şehit Haşim Usta Polis Merkezi Amirliğine Yönelik Tavsiyeler.....	14
3.6. İlçe Emniyet Müdürlüğü Çocuk Bürosu Amirliğine Yönelik Tavsiyeler.....	15
3.7. Emniyet Genel Müdürlüğüne Yönelik Tavsiyeler	15
3.8. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına Yönelik Tavsiyeler.....	15

KISALTMALAR

CPT	: Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi
CMK	: Ceza Muhakemesi Kanunu
m²	: metrekare
OPCAT	: İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'ne Ek İhtiyari Protokol
TIHEK	: Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
UÖM	: Ulusal Önleme Mekanizması

1. GİRİŞ

1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TIHEK); 20.04.2016 tarih ve 29690 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 6701 sayılı Kanun’la, insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek üzere kurulmuştur.
2. Türkiye, 14.09.2005 tarihinde İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT) imzalamıştır. 2011 yılında onaylanarak yürürlüğe giren ve Türkiye açısından bağlayıcılık kazanan OPCAT’in 1’inci maddesine göre Protokol’ün amacı: “bağımsız uluslararası ve ulusal organların, işkence ve diğer zalimane, insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele ya da cezayı önlemek için, kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretlerde bulunacağı bir sistem kurmaktır.”
3. 6701 sayılı Kanun’un 9/1-ı bendi uyarınca OPCAT hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması (UÖM) olarak görev yapmak Kurumun görevleri arasında yer almaktadır. Kanun’un 2/1-k bendine göre UÖM: “İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi” ifade etmektedir.
4. Suç işlediği şüphesini gösteren somut delillerin varlığı halinde kişinin kolluk kuvvetleri tarafından özgürlüğünden yoksun bırakılmasına ilişkin genel hükümler 4.12.2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’nda (CMK) yer almaktadır. CMK’nın 99’uncu maddesinde ise “gözaltına alınan kişilerin bulundurulacakları nezarethanelerin maddî koşulları, bu kişinin hangi görevlinin sorumluluğuna bırakılacağı, sağlık kontrolünün nasıl yapılacağı, gözaltı işlemlerine ilişkin kayıt ve defterlerin nasıl tutulacağı, gözaltına alınmanın başlangıcında ve bu tedbire son verildiğinde hangi tutanakların tutulacağı ve gözaltına alınan kişiye hangi belgelerin verileceği ile kolluk tarafından gerçekleştirilen yakalama işlemlerinin yürütülmesinde uyulacak kurallar, yönetmelikle gösterilir.” hükmü bulunmaktadır.
5. 01.6.2005 tarihli ve 25832 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği’nin 4’üncü maddesine göre nezarethane:

“şüpheli veya sanıkların hakkındaki işlemlerin tamamlanıp adli mercilere sevk edilinceye kadar bekletilmesi amacıyla yapılmış yerleri” ifade etmektedir.

6. 6701 sayılı TIHEK Kanunu’nun 9/1-j bendinde, Kurumun, özgürlüğünden yoksun bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek görevini haiz olduğu hükme bağlanmıştır.
7. Yukarıda anılan görev çerçevesinde, İstanbul Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürlüğüne¹ bağlı Haliç, Kasımpaşa, Karaköy, Taksim Polis Merkezi Amirliği ile Çocuk Büro Amirliği nezarethanelerine Kurumumuz tarafından 23.05.2022 tarihinde **“habersiz”** ziyaret gerçekleştirilmiş olup ziyaret heyetinde; ... ile Kurumumuzun talebi doğrultusunda İstanbul 1 No.lu ve 2 No.lu Barolarından birer avukat yer almıştır.
8. Bu rapor, 18.01.2022 tarihli ve 2022/43 sayılı Kurul kararı ve Başkanlık makamının 18.05.2022 tarihli ve 10229 sayılı olurlu istinaden 23.05.2022 tarihinde, İstanbul İli Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürlüğü nezarethanelerine gerçekleştirilen habersiz ziyaret neticesinde edinilen tespit, gözlem ve şikâyetlerin ulusal ve uluslararası normlar bağlamında değerlendirilmesini ihtiva etmektedir.

2. NEZARETHANELERDE YAPILAN TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER

9. Ziyaret, akşam saatlerinde gerçekleştirilmiş olup ilk olarak nöbet tutan polis memurları ile iletişim kurulmuştur. Heyetin görev ve sorumlulukları resmi evraklar ile anlatılmasına rağmen Heyet bir süre İlçe Emniyet Müdürlüğü girişinde bekletilmiş, bu nedenle ziyaret yaklaşık 30 dakika geç başlamıştır.
10. Görüşmenin ardından Heyet, sırasıyla Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürlüğüne bağlı Haliç Polis Merkezi Amirliği, Kasımpaşa Polis Merkezi Amirliği, Karaköy Polis Merkezi Amirliği, Taksim Polis Merkezi Amirliği ve Çocuk Bürosu Amirliği Nezarethanelerini ziyaret etmiştir.²
11. Ziyaret tarihinde nezarethanelerde tutulanlarla görüşme yapılmış; heyet tarafından belirlenen tarih çerçevesinde geçmişe dönük kamera kayıtları izlenmiştir. Ayrıca görevli personellerden nezarethaneler ve personel hakkında bilgiler alınmış, tutulma koşulları ulusal ve uluslararası standartlar bağlamında değerlendirilmiştir. Son olarak hazırlanacak raporun Müdürlük ile paylaşılacağı ve tavsiyelerin takip edileceği bilgisi verilerek ziyaret sonlandırılmıştır.

¹ Bundan sonra İlçe Emniyet Müdürlüğü olarak anılacaktır.

² Merkezler bundan sonra Amirlik olarak anılacaktır.

2.1. Haliç Polis Merkezi Amirliği Nezarethanesi

- 12.** Haliç Polis Merkezi Amirliği hizmet binası tek katlı olup geniş bir bahçeye sahiptir. Bu açıdan bina içi engelliler adına erişilebilir olmakla birlikte bina girişinde engelli rampası ve engelli tutunma barı bulunmamaktadır. Personel ile yapılan görüşmede engelli rampasının bir ay sonra yapılacağı belirtilmiştir. Amirlikte 1 adet nezarethane bulunmakta olup kadın nezarethanesinin bulunmadığı tespit edilmiştir. Mevcut nezarethane yüksek tavanlı ve 7.5 m² genişliğe sahip olup CPT'nin belirlediği 7 m² standardına uygundur.³ Ayrıca nezarethanenin standartlara uygun bir şekilde doğal ışığa, havalandırmaya ve dinlenme imkânı sağlayacak oturma bölümlerine sahip olduğu, hizmet binasının tek katlı olması nedeniyle binadaki tüm odalar gibi nezarethanenin havalandırılmasının pencereden yapıldığı ve klima ile ısıtıldığı görülmüştür.
- 13.** Öte yandan, söz konusu standartlar makul sayıda tutulanlar için geçerli olup ziyaret sırasında incelenen kamera kayıtlarında, geri gönderme merkezine sevk edilmek üzere bir grup göçmenin uzun süre nezarethanede tutulduğu, alanın darlığı nedeniyle bazı göçmenlerin yere oturmak zorunda kaldığı görülmüştür. Ayrıca ziyaret esnasında nezarethanenin havasız kaldığı ve kötü koktuğu tespit edilmiştir.
- 14.** Personel ile yapılan görüşmede fazla sayıda tutulan olmadığı ancak son dönemde geri gönderme merkezlerine gönderilmek üzere işlemleri tamamlanana kadar Amirlikte tutulan göçmenlerin sayısının arttığı, aynı anda fazla sayıda tutulan olması durumunda tutulanların ilçe içindeki diğer Polis Merkezi Amirliği nezarethanelerine sevk edildiği belirtilmiştir. Ayrıca Amirlik personeli ile yapılan görüşmede göçmenlerin geri gönderme merkezine sevk edilmesi için belirli bir sayıya ulaşmış olmalarının gözetildiği, çoğu zaman bu sürenin 6-8 saati geçmediği öğrenilmiştir.
- 15.** Nezarethane odalarının duvarlarla ayrıldığı ve tutulanların kullanımı için ayrılan oturma banklarının kullanıma elverişli olduğu tespit edilmiştir.
- 16.** Amirlikte 1 adet ifade alma odası ve müdafî görüşme odasının bulunduğu, ifade alma odasında kamera olduğu ve kayıtların tutulduğu, müdafî görüşme odasında ses ve kayıt cihazı bulunmadığı, ancak odanın dışarıdan görülüp içeriden görülemeyecek şekilde cam bölüme sahip olduğu görülmüştür. Odaların düzenli ve yeterli sayıda koltuk ve masaya sahip olduğu görülmüştür.

³ CPT, Nezarethane, <https://rm.coe.int/16806cea2d>, [E.T.19.07.2022], para.43.

- 17.** Ziyaret sırasında personel ile yapılan görüşmede her nezarethanede 1 adet güvenlik kamerası olduğu, en fazla 40 gün kayıt yapılabildiği ve bu süre zarfında kayıtların saklandığı, kayıtların Amirlikte görevli grup amirlerinin kontrolünde sistem odasında ve grup amiri odasında izlendiği ifade edilmiştir. Ayrıca kamera kayıtlarında elektrik kesintisi gibi teknik nedenlerle aksaklık yaşanması ihtimaline karşı jeneratör bulunduğu belirtilmiştir. Kamera kayıtları Heyet tarafından geriye dönük olarak taranmış olup kayıtların düzenli tutulduğu tespit edilmiş ve kayıtlarda olağandışı bir durumla karşılaşılmamıştır.
- 18.** Amirlikteki personel durumuna ilişkin yapılan görüşmelerde her vardiyada 1 kadın personelin ve yeteri kadar erkek personelin görevlendirildiği, Amirliğin olağan işleri için personel sayısının yeterli olduğu ancak ek görevlendirmeler olması durumunda personel sayısının yetersiz kalabildiği ifade edilmiştir. Personelin insan hakları alanında eğitim alıp almadığına ilişkin yapılan görüşmede ise nezarethane sorumlularının tutulanların hakları ve yaklaşımı konusunda nezarethane eğitimi, tüm görevli personelin ise “İnsan Hakları” ve “Polisin Halkla İlişkileri-Vatandaşa Hitap ve Davranış Biçimleri” eğitimleri aldığı öğrenilmiştir.
- 19.** Tutulanlara sunulan tuvalet imkanı ve hijyen koşulları⁴ bağlamında yapılan görüşme ve incelemelerde nezarethane temizliğinin günlük yapıldığı ve tutulanlara verilen yastık, battaniye vb. ürünlerin her şahsa temiz olarak verildiği ve her kullanım sonrasında verilen ürünlerin kuru temizleme aracılığıyla temizlendiği ifade edilmiştir. Öte yandan ziyaret sırasında tutulanlara verilen battaniyelerin temiz olmadığı ve koktuğu, hizmet binasında tutulanların kullanımı için 1 tuvalet, 1 lavabo ve 1 banyo bulunduğu, banyo ve tuvaletin kirli olduğu ve koktuğu, tuvalet kâğıdı gibi temizlik araçlarının bulunmadığı ve lavabo musluğunun bozuk olduğu görülmüştür. Ayrıca tuvalet ve banyoda engelli ve yaşlıların kullanımını kolaylaştıracak tutunma barı, acil butonu vb. araçların bulunmadığı tespit edilmiştir.
- 20.** Amirlik personeli ile tutulanların beslenme ihtiyaçlarının⁵ karşılanmasına ilişkin yapılan görüşmede gözaltına alınan tutulanların yemek ihtiyacının İlçe Emniyet Müdürlüğü ile anlaşmalı olan yemek firmasından ihtiyaca göre temin edildiği, ancak tutulanların ihtiyaçları doğrultusunda diyet ya da vejetaryen menüler temin edilmediği ifade edilmiştir. Ayrıca

⁴ CPT standartlarına göre uygun tuvalet imkanı ve hijyen koşullarının iyi olması, insancıl bir ortamın temel unsurudur. CPT, Nezarethanelerde CPT standartlarının uygulanmasına ilişkin gelişmeler, <https://rm.coe.int/16806cd1eb>, [E.T.19.07.2022], para.47.

⁵ CPT'nin standartlarında belirtildiği üzere nezarethanede tutulan kişilerin doğal ihtiyaçlarından biri de beslenme olup her gün uygun zamanlarda en az bir tam öğün (sandviçten daha doyurucu olmak üzere) yemek verilmesi elzemdir. CPT, CPT Standartları, 2010, para.42.

tutulanların kantin veya markete doğrudan erişimleri olmadığı, ihtiyaç olması durumunda nezarethane sorumlusu ve Amirlik personeli aracılığıyla tutulanların market ihtiyaçlarının karşılandığı bildirilmiştir. Tutulanların içme suyu ihtiyaçlarının ise İlçe Emniyet Müdürlüğü ile anlaşmalı olan firma aracılığıyla temin edildiği ifade edilmiştir.

21. Nezarethanede tutulanların haklarına ilişkin⁶ yapılan gözlem ve görüşmelerde tutulanların gözaltı durumunu istediği bir üçüncü tarafa bildirmesine imkân verildiği buna ilişkin tutulan kayıtlarda görülmüştür.

Nezarethanede tutulanların avukata erişim hakkı⁷ bağlamında yapılan gözlem ve görüşmelerde tutulanlara avukatları ile görüşme imkânı sağlandığı, Barodan avukat talep edildiğinde genellikle bir sorun yaşanmadığı ifade edilmiştir. Öte yandan Amirlikte tutulanların haklarına ilişkin bilgilendirme broşürü vb. araçların olmadığı görülmüş olup tutulanlara haklarının yalnız sözlü olarak bildirildiği Amirlik personeli tarafından ifade edilmiştir.

22. Personel ile yapılan görüşmede düzenli ilaç kullanan tutulanlara nezarethane sorumlusu personel tarafından ilaçlarının zamanında verildiği, ilaçların tutulanların yakınlarından, yakını olmaması durumunda en yakın sağlık kuruluşundan reçeteli olarak temin edildiği ifade edilmiştir. Acil tıbbi durumlarda ise ilk müdahalenin ilk yardım kursu almış Amirlik personeli tarafından yapıldığı, gerekmesi halinde ambulans çağırıldığı belirtilmiştir.

23. Tutulanın yabancı uyruklu olması durumunda kişiye tercüman tahsis edildiği, ayrıca Amirlikte mesai saatleri içinde yabancı dil bilen personelin de görev aldığı belirtilmiştir. Öte yandan, Amirlikte yabancı uyruklu tutulanlar için anlayacakları dilde haklarına ilişkin bilgilendirme formu bulunmadığı tespit edilmiştir.

24. Ziyaret sırasında tutulan olmamakla birlikte geri gönderme merkezine sevk edilmek üzere işlemleri yapılan yabancı uyruklu göçmenlerin Amirlik bahçesinde bekletildiği görülmüştür. Kişiler ile birebir yapılan görüşmelerde sabah saatlerinden itibaren Amirlikte oldukları, bu süreçte kişisel ihtiyaçlarının karşılandığı ve herhangi bir kötü muameleye maruz kalmadıkları ve personelden memnun oldukları öğrenilmiştir.

25. Ziyaret sırasında tutulan yabancı uyruklu iki kadının Amirlikte kadınlar için ayrı bir nezarethane bulunmaması nedeniyle koridorda bulunan koltuklarda bekletildikleri

---

⁶ Nezarethanede kolluk gözetiminde olan kişilerin özellikle üç hakkı önem arz etmektedir: kişinin gözaltı durumunu istediği bir üçüncü tarafa bildirme hakkı, avukata erişim hakkı ve tıbbi muayene hakkı. Bakınız. CPT, CPT Standartları, 2010, para.36

⁷ Nezarethanede tutulan kişilerin temel haklarından biri olan avukata erişim hakkı kötü muameleye karşı alınabilecek temel önlemlerden biridir. Avukata erişim hakkı gözaltına alınan kişiye kötü muamelede bulunma niyeti olan kişiler üzerinde caydırıcı bir etkiye sahip olduğu gibi kötü muamelelerin gerçekleşmesi durumunda sorumluların belirlenmesinde oldukça önem arz etmektedir. CPT. CPT Standartları, 2010, para.41

görülmüştür. Kişiler Amirlikte ihtiyaçlarının karşılandığını, yemek ve su miktarından memnun olduklarını, ailelerine bilgi verdiklerini ifade etmişlerdir.

2.2. Kasımpaşa Polis Merkezi Amirliği Nezarethanesi

- 26.** Amirlik hizmet binası iki katlı olup geniş bir bahçeye sahiptir. Engellilerin erişimi için bina girişinde engelli rampası ve engelli tutunma barı bulunmaktadır.
- 27.** Amirlikte 14.10 m² ve 8.8 m² ölçülerinde 2 adet nezarethane bulunmakta olup nezarethaneler CPT'nin belirlediği 7 m² standardına uygundur. Bununla birlikte nezarethaneler hizmet binasının bodrum katında yer almakta olup doğal ışık ve doğal havalandırma imkânına sahip değildir. Nezarethanelerin havalandırmasını sağlayan sistemin oldukça gürültülü bir şekilde çalıştığı tespit edilmiştir. Personel ile yapılan görüşmede havalandırma sisteminin yüksek ses çıkarması nedeniyle tutulan olmadığı zamanlarda çalıştırıldığı belirtilmiştir.
- 28.** Ziyarete yapılan inceleme ve görüşmelerde tuvalet ve banyonun giriş katında, nezarethanelerin ise bodrum katında yer aldığı, tuvalete gidilebilmesi için merdiven kullanılması gerektiği, dolayısıyla yaşlı, engelli ve hamile gibi merdiven kullanmakta güçlük çekebilecek özel ihtiyaç sahibi gruplardan tutulan olması halinde ilgili kişilerin nezarethanelere götürülmeyerek giriş katında tutulduğu öğrenilmiştir.
- 29.** Personel ile yapılan görüşmede gece tutulanların genellikle sabah saatlerinde Amirlikten çıkarılarak işlemlerinin yapılacağı adliyeye götürüldükleri, Amirlik nezarethanesinde çok sayıda tutulan olması durumunda ilçe içerisinde bulunan diğer Amirlik nezarethanelerinin kullanıldığı belirtilmiştir.
- 30.** Nezarethane odalarının duvarlarla ayrıldığı ve tutulanların kullanımı için ayrılan oturma banklarının kullanıma elverişli olduğu tespit edilmiştir.
- 31.** Amirlikte 1 adet ifade alma odası ve müdafî görüşme odasının bulunduğu, ifade alma odasında kamera olduğu ve kayıtların tutulduğu, müdafî görüşme odasında ses ve kayıt cihazı bulunmadığı görülmüştür. Odaların düzenli ve yeterli sayıda koltuk ve masaya sahip olduğu görülmüştür.
- 32.** Ziyarete her nezarethanede 1 adet güvenlik kamerası olduğu, 40 gün kayıt yapıldığı ve bu süre zarfında kayıtların saklandığı, kayıtların Amirlikte görevli grup amirlerinin kontrolünde izlendiği ifade edilmiştir. Ayrıca kamera kayıtlarında elektrik kesintisi gibi teknik nedenlerle aksaklık yaşanması ihtimaline karşı jeneratör bulunduğu belirtilmiştir. Kamera kayıtları

Heyet tarafından geriye dönük olarak taranmış olup kayıtların düzenliği tutulduğu tespit edilmiş ve kayıtlarda olağandışı bir durumla karşılaşılmamıştır.

- 33.** Amirlikteki personel durumuna ilişkin yapılan görüşmelerde her vardiyada 1 kadın personelin ve yeteri kadar erkek personelin görevlendirildiği belirtilmiştir. Personelin insan hakları alanında eğitim alıp almadığına ilişkin yapılan görüşmede ise nezarethane sorumlularının tutulanların hakları ve yaklaşımı konusunda nezarethane eğitimi, tüm görevli personelin ise “Polisin Halkla İlişkileri-Vatandaşa Hitap ve Davranış Biçimleri” eğitimi aldığı öğrenilmiştir.
- 34.** Ziyarete tutulanlara ait 2 adet tuvalet, 1 adet lavabo ve 1 adet banyo bulunduğu, tuvaletlerde temizlik malzemesinin bulunmadığı, engelliler ve yaşlılar için ayrı tuvalet ve banyo bulunmadığı, var olan tuvalet ve banyoların ise engellilerin erişime uygun olmadığı gözlemlenmiştir. Ayrıca personel ile yapılan görüşmede nezarethane temizliğinin temizlik görevlisi tarafından günlük yapıldığı ve tutulanlara verilen yastık, battaniye vb. ürünlerin her şahsa temiz olarak verildiği öğrenilmiştir.
- 35.** Amirlik personeli ile tutulanların beslenmesine ilişkin yapılan görüşmede, tutulanların yemek ihtiyacının İlçe Emniyet Müdürlüğü ile anlaşmalı olan yemek firmasından ihtiyaca göre temin edildiği, ancak tutulanların ihtiyaçları doğrultusunda diyet ya da vejetaryen menüler temin edilmediği ifade edilmiştir. Ayrıca tutulanların kantin veya markete doğrudan erişimleri olmadığı, ihtiyaç olması durumunda nezarethane sorumlusu ve Amirlik personeli aracılığıyla tutulanların market ihtiyaçlarının karşılandığı bildirilmiştir. Tutulanların içme suyu ihtiyaçlarının ise İlçe Emniyet Müdürlüğü ile anlaşmalı olan firma aracılığıyla temin edildiği belirtilmiştir.
- 36.** Nezarethanede tutulanların haklarına ilişkin yapılan gözlem ve görüşmeler sonucunda; tutulanların gözaltı durumunu istediği bir üçüncü tarafa bildirmesine imkân verildiği buna ilişkin tutulan kayıtlarda görülmüştür.
- Ayrıca görüşmelerde tutulanlara avukatları ile görüşme imkânı sağlandığı öğrenilmiş, ancak Amirlikte tutulanın haklarına ilişkin bilgilendirme broşürü vb. araçların olmadığı, tutulanlara haklarının yalnız sözlü olarak bildirildiği Amirlik personeli tarafından ifade edilmiştir.
- 37.** Personel ile yapılan görüşmede düzenli ilaç kullanan tutulanlara nezarethane sorumlusu personel tarafından ilaçlarının zamanında verildiği, ilaçların tutulanın yakınlarından, yakını olmaması durumunda en yakın sağlık kuruluşundan reçeteli olarak temin edildiği ifade edilmiştir. Acil tıbbi durumlarda ise ilk müdahalenin ilk yardım kursu almış Amirlik personeli tarafından yapıldığı, gerekmesi halinde ambulans çağırıldığı belirtilmiştir.

38. Tutulanın yabancı uyruklu olması durumunda tercüman tahsis edildiği, ayrıca Amirlikte mesai saatleri içinde yabancı dil bilen personelin de görev yaptığı belirtilmiştir. Öte yandan, Amirlikte yabancı uyruklu tutulan için anlayacakları dilde haklarına ilişkin bilgilendirme formu bulunmadığı tespit edilmiştir.
39. Ziyaret sırasında tutulan olmadığı için görüşme yapılamamıştır.

2.3. Karaköy Polis Merkezi Amirliği Nezarethanesi

40. Amirlik tarihi bir binada hizmet vermekte olup bünyesinde 2 adet nezarethane bulunmaktadır. Nezarethaneler, yüksek tavanlı olup ayrıca CPT'nin belirlediği 7 m² standardına uygundur.
41. Nezarethaneler iki katlı hizmet binasının giriş katında olup doğal ışık ve doğal havalandırma imkânına sahip değildir. Ziyarete nezarethanelerin havalandırılmasının havalandırma sistemi ile sağlanmakta olduğu, aydınlatma ihtiyacının ise yapay aydınlatma ile giderildiği görülmüştür. Personel ile yapılan görüşmede tutulanların ısınma ihtiyacının seyyar klimalar ile karşılandığı öğrenilmiştir.
42. Nezarethanelerde yapılan incelemede odalarda tutulanların kullanımını için ayrılan oturma banklarının kullanıma elverişli olduğu tespit edilmiştir.
43. Amirlikte 1 adet ifade alma odası ve müdafî görüşme odasının bulunduğu, ifade alma odasında kamera olduğu ve kayıtların tutulduğu, müdafî görüşme odasında ses ve kayıt cihazı bulunmadığı tespit edilmiştir. Odaların düzenli ve yeterli sayıda koltuk ve masaya sahip olduğu görülmüştür.
44. Ziyaret sırasında her nezarethanede 1 adet güvenlik kamerası olduğu, en fazla 30 gün kayıt yapıldığı ve bu süre zarfında kayıtların saklandığı, kayıtların Amirlikte görevli grup amirlerinin kontrolünde sistem odasında ve grup amiri odasında izlendiği ifade edilmiştir. Ayrıca kamera kayıtlarında elektrik kesintisi gibi teknik nedenlerle aksaklık yaşanması ihtimaline karşı jeneratör bulunduğu belirtilmiştir. Kamera kayıtları Heyet tarafından geriye dönük olarak taranmış olup kayıtların düzenli tutulduğu tespit edilmiştir. Kayıtlarda bir tutulanın üzerinde battaniye olmadığı, battaniye talep ettikten uzun bir süre sonra kendisine battaniye verildiği görülmüştür.
45. Amirlikteki personel durumuna ilişkin yapılan görüşmelerde her vardiyada 1 kadın personelin ve yeteri kadar erkek personelin görevlendirildiği, Amirliğin olağan işleri için personel sayısının yeterli olduğu ancak ek görevlendirmeler olması durumunda personel sayısının yetersiz kalabildiği ifade edilmiştir. Personelin insan hakları alanında eğitim alıp

almadığına ilişkin yapılan görüşmede ise nezarethane sorumlularının tutulanların hakları ve onlara yaklaşım konusunda nezarethane eğitimi, tüm görevli personelin ise “Polisin Halkla İlişkileri-Vatandaşa Hitap ve Davranış Biçimleri” eğitimi aldığı öğrenilmiştir.

- 46.** CPT standartları kapsamında tutulanlara sunulan hijyen koşulları ve tuvalet imkanına ilişkin yapılan incelemede, tutulanların kullanımı için binanın giriş katında 1 tuvalet ve banyonun bulunduğu, tuvalette temizlik malzemelerinin olduğu tespit edilmiştir. Nezarethane temizliğinin günlük yapıldığı ve tutulanlara verilen yastık, battaniye vb. ürünlerin her tutulana temiz olarak verildiği ve her kullanım sonrasında verilen ürünlerin kuru temizleme aracılığıyla temizlendiği Amirlik personeli tarafından ifade edilmiştir. Öte yandan, tuvalet ve banyonun engellilerin kullanımını kolaylaştıracak araçlara sahip olmadığı görülmüştür. Personel ile yapılan görüşmede hizmet binasının tarihi bir yapı olması nedeniyle engellilerin erişimini kolaylaştırmak adına gerekli tadilatlar başlanabilmesi için Kültür Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulundan izin alınması gerektiği ifade edilmiştir.
- 47.** Tutulanların beslenme ihtiyaçlarına ilişkin Amirlik personeli ile yapılan görüşmede tutulanların yemek ihtiyacının İlçe Emniyet Müdürlüğü ile anlaşmalı olan yemek firmasından ihtiyaca göre temin edildiği, ancak tutulanların ihtiyaçları doğrultusunda diyet ya da vejetaryen menüler temin edilmediği ifade edilmiştir. Ayrıca tutulanların kantin veya markete doğrudan erişimleri olmadığı, ihtiyaç olması durumunda nezarethane sorumlusu ve Amirlik personeli aracılığıyla tutulanların market ihtiyaçlarının karşılandığı bildirilmiştir. Tutulanların içme suyu ihtiyaçlarının ise İlçe Emniyet Müdürlüğü ile anlaşmalı olan firma aracılığıyla temin edildiği ifade edilmiştir.
- 48.** Ziyarete yapılan incelemelerde, tutulanların gözaltı durumunu istediği bir üçüncü tarafa bildirmesine imkân verildiği buna ilişkin tutulan kayıtlarda görülmüştür.
- 49.** Tutulanların avukata erişim hakkı bağlamında yapılan gözlem ve görüşmelerde tutulanlara avukatları ile görüşme imkânı sağlandığı, Barodan avukat talep edildiğinde genellikle bir sorun yaşanmadığı ifade edilmiştir. Öte yandan Amirlikte tutulanların haklarına ilişkin bilgilendirme broşürü vb. araçların olmadığı görülmüş olup tutulanlara haklarının yalnız sözlü olarak bildirildiği Amirlik personeli tarafından ifade edilmiştir.
- 50.** Personel ile yapılan görüşmede düzenli ilaç kullanan tutulanlara nezarethane sorumlusu personel tarafından ilaçlarının zamanında verildiği, ilaçların tutulanın yakınlarından, yakını olmaması durumunda en yakın sağlık kuruluşundan reçeteli olarak temin edildiği ifade edilmiştir. Acil tıbbi durumlarda ise ilk müdahalenin ilk yardım kursu almış Amirlik personeli tarafından yapıldığı, gerekmesi halinde ambulans çağırıldığı belirtilmiştir.

51. Tutulanan yabancı uyruklu olması durumunda kişiye tercüman tahsis edildiği belirtilmiştir. Öte yandan, Amirlikte yabancı uyruklu tutulanlar için anlayacakları dilde haklarına ilişkin bilgilendirme formu bulunmadığı tespit edilmiştir.
52. Ziyaret sırasında tutulan olmadığı için görüşme yapılamamıştır.

2.4. Taksim Şehit Haşim Usta Polis Merkezi Amirliği Nezarethanesi

53. Taksim Şehit Haşim Usta Polis Merkezi Amirliği hizmet binasında 3 adet nezarethane bulunmakta olup nezarethaneler CPT standartlarına uygun olarak 9 m²'dir. Bununla birlikte nezarethaneler doğal ışık ve havalandırma imkânına sahip değildir. Yapılan incelemede nezarethanelerin havalandırma cihazları ile havalandırıldığı görülmüş olup tutulanların ısınma ihtiyaçlarının klima ile giderildiği öğrenilmiştir.
54. Nezarethanelerde yapılan incelemede odalarda tutulanların kullanımı için ayrılan oturma banklarının kullanıma elverişli olduğu tespit edilmiştir.
55. Amirlikte 1 adet ifade alma odası ve müdafî görüşme odasının bulunduğu, ifade alma odasında kamera olduğu ve kayıtların tutulduğu, müdafî görüşme odasında ses ve kayıt cihazı bulunmadığı tespit edilmiştir. Odaların düzenli ve yeterli sayıda koltuk ve masaya sahip olduğu görülmüştür.
56. Ziyarete her nezarethanede 4 adet güvenlik kamerası olduğu, en fazla 15 gün kayıt yapıldığı ve bu süre zarfında kayıtların saklandığı, kayıtların Amirlikte görevli grup amirlerinin kontrolünde izlendiği ifade edilmiştir. Ayrıca kamera kayıtlarında elektrik kesintisi gibi teknik nedenlerle aksaklık yaşanması ihtimaline karşı jeneratör bulunduğu belirtilmiştir. Kamera kayıtları Heyet tarafından geriye dönük olarak taranmış olup kayıtların düzenli tutulduğu tespit edilmiş ve kayıtlarda olağandışı bir durumla karşılaşılmamıştır.
57. Amirlikteki personel durumuna ilişkin yapılan görüşmelerde her vardiyada 1 kadın personelin ve yeteri kadar erkek personelin görevlendirildiği, ancak personel eksikliği olduğu ifade edilmiştir. Personelin insan hakları alanında eğitim alıp almadığına ilişkin yapılan görüşmede ise nezarethane sorumlularının tutulanların hakları ve yaklaşımı konusunda nezarethane eğitimi, tüm görevli personelin ise "Polisin Halkla İlişkileri-Vatandaşa Hitap ve Davranış Biçimleri" eğitimi aldığı öğrenilmiştir.
58. CPT standartları kapsamında tutulanlara sunulan hijyen koşulları ve tuvalet imkanına ilişkin yapılan incelemede, tutulanların kullanımı için 2 adet tuvalet ve banyonun bulunduğu, tuvalette temizlik malzemelerinin olduğu tespit edilmiştir. Nezarethane temizliğinin günlük yapıldığı ve tutulanlara verilen yastık, battaniye vb. ürünlerin her şahsa temiz olarak verildiği

ve her kullanım sonrasında verilen ürünlerin kuru temizleme aracılığıyla temizlendiği Amirlik personeli tarafından ifade edilmiştir. Öte yandan, tuvalet ve banyonun ziyaret sırasında kirli olduğu ve engellilerin kullanımını kolaylaştıracak araçlara sahip olmadığı görülmüştür.

- 59.** Tutulanların beslenme ihtiyaçlarına ilişkin Amirlik personeli ile yapılan görüşmede tutulanların yemek ihtiyacının İlçe Emniyet Müdürlüğü ile anlaşmalı olan yemek firmasından ihtiyaca göre temin edildiği, ancak tutulanların ihtiyaçları doğrultusunda diyet ya da vejetaryen menüler temin edilmediği ifade edilmiştir. Ayrıca tutulanların kantin veya markete doğrudan erişimleri olmadığı, ihtiyaç olması durumunda nezarethane sorumlusu ve Amirlik personeli aracılığıyla tutulanların market ihtiyaçlarının karşılandığı bildirilmiştir. Tutulanların içme suyu ihtiyaçlarının ise İlçe Emniyet Müdürlüğü ile anlaşmalı olan firma aracılığıyla temin edildiği ifade edilmiştir.
- 60.** Nezarethanede tutulanların haklarına ilişkin yapılan gözlem ve görüşmeler sonucunda; tutulanların gözaltı durumunu istediği bir üçüncü tarafa bildirmesine imkân verildiği buna ilişkin tutulan kayıtlarda görülmüştür.
- 61.** Ayrıca görüşmelerde tutulanlara avukatları ile görüşme imkânı sağlandığı öğrenilmiş, ancak Amirlikte tutulanların haklarına ilişkin bilgilendirme broşürü vb. araçların olmadığı, gözaltına alınan tutulanlara haklarının yalnız sözlü olarak bildirildiği Amirlik personeli tarafından ifade edilmiştir.
- 62.** Personel ile yapılan görüşmede düzenli ilaç kullanan tutulanlara nezarethane sorumlusu personel tarafından ilaçlarının zamanında verildiği, ilaçların tutulanın yakınlarından, yakını olmaması durumunda en yakın sağlık kuruluşundan reçeteli olarak temin edildiği ifade edilmiştir. Acil tıbbi durumlarda ise ilk müdahalenin ilk yardım kursu almış Amirlik personeli tarafından yapıldığı, gerekmesi halinde ambulans çağırıldığı belirtilmiştir.
- 63.** Tutulanın yabancı uyruklu olması durumunda kişiye tercüman tahsis edildiği, ancak zaman zaman tercüman bulmakta zorluk yaşandığı belirtilmiştir. Öte yandan, Amirlikte yabancı uyruklu tutulanlar için İngilizce, Arapça ve Almanca dillerinde haklarına ilişkin bilgilendirme formunun bulunduğu görülmüştür.
- 64.** Ziyaret sırasında 1 tutulan olduğu görülmüş olup yapılan birebir görüşmede kişisel ihtiyaçlarının karşılandığı, yakınlarına haber verildiği, doktor muayenesinin yapıldığı, sözlü veya fiziksel kötü muamele görmediği öğrenilmiştir.
- 65.** Ziyaret sırasında geri gönderme merkezine sevk edilmek üzere işlemleri yürütülen 4 yabancı uyruklu kadın göçmenin de tutulduğu görülmüş olup tutulanlar ile birebir yapılan görüşmelerde kişisel ihtiyaçlarının karşılandığı, aileleri ile yüz yüze ve telefonla

görüşebildikleri, sözlü veya fiziksel kötü muamele ile karşılaşmadıkları ancak Amirlikten ne zaman ayrılacaklarına dair kendilerine bilgi verilmediği öğrenilmiştir.

2.5. İlçe Emniyet Müdürlüğü Çocuk Bürosu Amirliği Nezarethanesi

- 66.** İlçe Emniyet Müdürlüğü Çocuk Bürosu Amirliği hizmet binasında 7 ve 10 m² büyüklüğünde 2 adet nezarethane bulunmaktadır. Nezarethaneler doğal ışık imkânına sahip olup, ayrıca havalandırma ve aydınlatma sistemine sahiptir.
- 67.** Nezarethanelerde yapılan incelemede tutulanların kullanımı için ayrılan oturma banklarının kullanıma elverişli olduğu tespit edilmiştir.
- 68.** Amirlikte 1 adet ifade alma odası bulunduğu, ifade alma odasında kamera olduğu ve kayıtların tutulduğu, müdafî görüşme odası ise bulunmadığı tespit edilmiştir.
- 69.** Ziyarete 3 adet dışarıda ve 5 adet dışarıda olmak üzere toplam 8 adet kamera olduğu, kayıtların en fazla 30 gün süreyle saklandığı, kayıtların bir personel tarafından düzenli olarak izlendiği ifade edilmiştir. Ayrıca kamera kayıtlarında elektrik kesintisi gibi teknik nedenlerle aksaklık yaşanması ihtimaline karşı jeneratör bulunduğu belirtilmiştir.
- 70.** Amirlikteki personel durumuna ilişkin yapılan görüşmelerde 1 Komiser Yardımcısı, 23 erkek polis memuru ve 1 kadın sivil memurun görevli olduğunu, ancak 3 kadın ve 9 erkek polis memuruna ihtiyaç duyulduğu ifade edilmiştir. Personelin insan hakları alanında eğitim alıp almadığına ilişkin yapılan görüşmede ise personelin son bir yıl içinde “Nezarethane Dikkat Edilmesi Gerekenler ve Madde Bağımlılarına Yönelik İlk Yardım” eğitimi ile “Çocuk Polisi Temel Eğitim ve Çocuk İstismarı” üzerine eğitim alındığı belirtilmiştir.
- 71.** CPT standartları kapsamında tutulanlara sunulan hijyen koşulları ve tuvalet imkanına ilişkin yapılan incelemede, tutulanların kullanımı için 1 adet tuvalet ve banyonun bulunduğu görülmüştür. Nezarethane temizliğinin günlük yapıldığı ve tutulanlara verilen yastık, battaniye vb. ürünlerin her tutulana temiz olarak verildiği ve her kullanım sonrasında verilen ürünlerin kuru temizleme aracılığıyla temizlendiği Amirlik personeli tarafından ifade edilmiştir. Öte yandan, tuvalet ve banyoda engellilerin kullanımını kolaylaştıracak araçların bulunmadığı tespit edilmiştir.
- 72.** Tutulanların beslenme ihtiyaçlarına ilişkin Amirlik personeli ile yapılan görüşmede tutulanların yemek ihtiyacının İlçe Emniyet Müdürlüğü ile anlaşmalı olan yemek firmasından ihtiyaca göre temin edildiği, ancak tutulanların ihtiyaçları doğrultusunda diyet ya da vejetaryen menüler temin edilmediği ifade edilmiştir. Ayrıca tutulanların kantin veya markete doğrudan erişimleri olmadığı, ihtiyaç olması durumunda nezarethane sorumlusu ve

Amirlik personeli aracılığıyla tutulanların market ihtiyaçlarının karşılandığı bildirilmiştir. Tutulanların içme suyu ihtiyaçlarının ise İlçe Emniyet Müdürlüğü ile anlaşmalı olan firma aracılığıyla temin edildiği ifade edilmiştir.

73. Personel ile yapılan görüşmede düzenli ilaç kullanan tutulanlara nezarethane sorumlusu personel tarafından ilaçlarının zamanında verildiği, ilaçların tutulunun yakınlarından, yakını olmaması durumunda en yakın sağlık kuruluşundan reçeteli olarak temin edildiği ifade edilmiştir. Acil tıbbi durumlarda ise ilk müdahalenin ilk yardım kursu almış Amirlik personeli tarafından yapıldığı, gerekmesi halinde ambulans çağırıldığı belirtilmiştir.
74. Yapılan görüşmelerde tutulanlara avukatları ile görüşme imkânı sağlandığı öğrenilmiş, ayrıca gözaltına alınan tutulanların sahip olduğu haklara ilişkin sanık hakları formu bulunduğu Amirlik personeli tarafından ifade edilmiştir.
75. Tutulunun yabancı uyruklu olması durumunda kişiye tercüman tahsis edildiği, Amirlikte İngilizce ve Arapça bilen personelin bulunduğu belirtilmiştir. Ayrıca, yabancı uyruklu tutulanlar için yabancı dillerde bilgilendirme formunun bulunduğu görülmüştür.
76. Amirlikte çocuklara özel uygulanan tedbirlere ilişkin yapılan görüşmede lisans düzeyinde pedagoji eğitimi almış personelin bulunduğu, farklı zamanlarda Çocuk Polisi Temel Eğitim Kursu ve çocuk istismarına ilişkin eğitimler verildiği, mağdur veya suça sürüklenen çocuklarla eğitilmiş ve tecrübeli polis memurlarının ilgilendiği, ihtiyaç halinde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı çocuk eğitim merkezlerinden sosyal çalışmacı veya Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullardan rehber öğretmen temin edildiği öğrenilmiştir.
77. Ziyaret sırasında tutulan çocuklarla yapılan görüşmede ihtiyaçlarının karşılandığı, sözlü ve fiziksel kötü muamele görmedikleri öğrenilmiştir.
78. Amirlik personeli ile yapılan görüşmede çocukların çoğunlukla Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına ait çocuk evlerini terk eden çocuklar olduğu, kuruma teslimlerinden kısa bir süre sonra tekrar kaçak olarak bulunarak teslim edildikleri, bu sürecin sürekli tekrarlayan bir sorun haline geldiği öğrenilmiştir.

3. TAVSİYELER

3.1. İlçe Emniyet Müdürlüğüne Yönelik Ortak Tavsiyeler

79. İlçe Emniyet Müdürlüğü bünyesinde yer alan Polis Merkezi Amirliklerine geçici süreyle getirilen göçmenlerin kalabalık bir şekilde nezarethanelerde tutulmaması ve işlemlerinin ivedilikle yapılarak sevk edilmeleri,

- 80.** Amirliklerin girişine ve amirliklerde tutulanların kullanımına sunulan tuvalet ve banyolara engellilerin kullanımını kolaylaştırmak için tutunma barı ve acil durum butonu gibi araçların yapılması,
- 81.** TİHEK'in Ağrı İl Emniyet Müdürlüğü Nezarethaneleri Ziyareti Raporu'nda iyi uygulama örneği olarak değindiği üzere, tutulanların talebi üzerine diyet ve vejetaryen menünün getirilebilmesi uygulaması doğrultusunda tutulanların talebi olması halinde diyet ve vejetaryen menünün sunulması⁸,
- 82.** İlçe Emniyet Müdürlüğünün bulunduğu konum göz önüne alındığında tutulanların yabancı uyruklu olma ihtimalinin yüksek olduğu, bu nedenle yabancı dilde bilgilendirme formlarının hazırlanması,
- 83.** Kasımpaşa Polis Merkezi Amirliğinde nezarethanelerin ve tuvaletin farklı katlarda olması ve katlar arasında yalnız merdivenle ulaşım sağlanabilmesi dikkate alındığında engelli, yaşlı vb. tutulanların İlçe Emniyet Müdürlüğüne bağlı diğer amirliklere yönlendirilmesi,
- 84.** Geri gönderme merkezine sevk edilmek üzere Amirliklerde tutulan göçmenlerin sürece dair bilgilendirilmeleri,

3.2. Haliç Polis Merkezi Amirliğine Yönelik Tavsiyeler

- 85.** Tutulanların kullanımına sunulan battaniyelerin, tuvalet ve banyonun temizliğinin düzenli olarak yapılması ve temizlik malzemelerinin yenilenmesi,

3.3. Kasımpaşa Polis Merkezi Amirliğine Yönelik Tavsiyeler

- 86.** Tutulanların kullanımına sunulan tuvalet ve banyonun temizliğinin düzenli olarak yapılması ve temizlik malzemelerinin yenilenmesi,

3.4. Karaköy Polis Merkezi Amirliğine Yönelik Tavsiyeler

- 87.** Kamera kayıt sürelerinin İlçe Emniyet Müdürlüğüne bağlı diğer amirliklerdeki kayıt süreleri kadar artırılması ve saklanması,

3.5. Taksim Şehit Haşim Usta Polis Merkezi Amirliğine Yönelik Tavsiyeler

---

⁸ TİHEK, Ağrı İl Emniyet Müdürlüğü Nezarethaneleri Ziyareti Raporu, Rapor No:2022/13, p.69.

- 88.** Tutulanların kullanımına sunulan tuvalet ve banyonun temizliğinin düzenli olarak yapılması ve temizlik malzemelerinin yenilenmesi,
- 89.** Kamera kayıt sürelerinin İlçe Emniyet Müdürlüğüne bağlı diğer amirliklerdeki kayıt süreleri kadar artırılması ve saklanması,

3.6. İlçe Emniyet Müdürlüğü Çocuk Bürosu Amirliğine Yönelik Tavsiyeler

- 90.** Tutulanların müdafileri ile görüşmesi için ses kayıt cihazının bulunmadığı müdafii görüşme odasının oluşturulması,
- 91.** Kamera kayıt sürelerinin İlçe Emniyet Müdürlüğüne bağlı diğer amirliklerdeki kayıt süreleri kadar artırılması ve saklanması,

3.7. Emniyet Genel Müdürlüğüne Yönelik Tavsiyeler

- 92.** Ülke genelindeki İl ve İlçe Emniyet Müdürlükleri ile polis merkezi amirliklerine TIHEK'in görev alanına ve Kurumun UÖM kapsamında Müdürlük ve amirliklere yaptığı ziyaretler sırasında ziyaret heyetlerine kolaylık sağlanması ve bilgi ve belge taleplerinin 30 gün içinde yerine getirilmesine ilişkin resmi yazı yazılması,

3.8. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına Yönelik Tavsiyeler

- 93.** Çocukların Bakanlığa bağlı kurumlardan kaçmalarının tekrarlayan bir sorun haline dönüşmesinin nedenleri ve muhtemel çözümleri üzerine çalışma yapılması,

hususları tavsiye edilmektedir.